

Enhed
CPR-
Administrationen

Sagsbehandler
Grete Kongstad

Koordineret med

Sagsnr.
2016 - 3302

Doknr.
379511

Dato
14-09-2016

Kommenteret høringsnotat over forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister (Indførelse af ret til at få indsat en markering i CPR om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag blev i perioden fra den 24. juni 2016 til den 5. august 2016 sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DESA - Dansk Erhvervssammenslutning, Det Kriminalpræventive Råd, Domstolsstyrelsen, FDIH - Foreningen for Dansk Internet Handel, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Socialt Udsatte og Teleindustrien.

Lovforslaget har i samme periode været sendt i høring hos Grønlands Selvstyre.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra Dansk Erhverv, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Grønlands Selvstyre, KL, Rådet for Socialt Udsatte og Teleindustrien.

Desuden har ministeriet modtaget bemærkninger til lovforslaget fra IT-politisk Forening.

Grønlands Selvstyre har meddelt, at lovforslaget ikke giver anledning til bemærkninger.

Efter høringen er der foretaget ændringer i lovforslagets bemærkninger.

Det er således præciseret, at formålet med lovforslaget er at medvirke til at forhindre identitetsmisbrug i forbindelse med køb på kredit og optagelse af lån. Samtidig er det i høringsudgaven af lovforslaget anført om, at den foreslåede markering også kan anvendes med henblik på at vanskeliggøre borgerens egen gældsætning taget ud af lovforslaget, idet det dog i de almindelige bemærkninger er anført, at det ikke kan afvises, at nogle borgere ud fra andre bevæggrunde får indsat den foreslåede markering i CPR, f.eks. ud fra et ønske om at vanskeliggøre yderligere gældsætning som følge af, at de pågældende mangler betalingsevne eller oplever vanskeligheder ved at administrere deres økonomi. Som følge heraf er også lovforslagets bemærkninger vedrørende kreditvurdering m.v. taget ud af lovforslaget.

I lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2 og 3, er der endvidere indsat bemærkninger om forholdet til persondataloven.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne hørings svar.

2. Høringssvarene

2.1. Almindelige bemærkninger til støtte for lovforslaget

Dansk Erhverv, Det Kriminalpræventive Råd, Finans og Leasing, Finansrådet, KL, Rådet for Socialt Udsatte og Teleindustrien anser forslaget om at indføre en markeringsordning i CPR som den foreslåede for positivt.

Det bemærkes, at **Rådet for Socialt Udsattes** tilslutning til lovforslaget har baggrund i den i høringsudgaven af lovforslaget anførte mulighed for at anvende den foreslåede markering med henblik på at vanskeliggøre borgerens egen gældsætning, jf. herom nedenfor under punkt 2.3.3.

2.2. Almindelige bemærkninger mod lovforslaget

IT-Politisk Forening har bemærket, at lovforslaget ikke bør fremsættes. Foreningen har herved henvist til, at foreningen ikke finder, at staten skal udstille oplysninger om borgerne ved at sælge data fra offentlige systemer som CPR, at oplysning om den foreslåede markering er stærkt følsomme oplysninger om, at borgeren har været udsat for kriminalitet eller befinder sig i en svær økonomisk situation, og at der i stedet bør ske en skærpelse af kravene til kreditgiverens kontrol.

IT-politisk Forening har bemærket, at såfremt lovforslaget fremsættes, bør der indføres en række konkrete ændringer i lovforslaget med henblik på at begrænse adgangen til at tilgå oplysninger i CPR om den foreslåede markering. Disse er gengivet nedenfor under punkt 2.3.9.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at selvom organisationen er enig i sigtet med forslaget, har organisationen en række betænkeligheder ved den konkrete løsning, som indebærer, at Forbrugerrådet Tænk ikke kan støtte lovforslaget i sin nuværende form. Organisationens betænkeligheder og bemærkninger til lovforslaget er gengivet nedenfor under punkt 2.3.3., 2.3.4. og 2.3.6.

2.3. Bemærkninger med forslag til ændringer af lovforslaget

2.3.1. Forslag til sproglige præciseringer i lovforslaget

Forbrugerombudsmanden har bemærket, at formuleringen "kreditgivning i vedkommendes navn" er mindre hensigtsmæssig som betegnelse for kreditgivning *til* borgere. Forbrugerombudsmanden har herved bemærket, at den strengt sproglige betydning af udtrykket "kreditgivning i borgerens navn" er, at kreditten gives af borgeren. Det foreslås i stedet at anvende formuleringen "kreditgivning til vedkommende". Forbrugerombudsmanden har herved også henvist til, at udtrykket "i eget navn" traditionelt i dansk ret anvendes i relation til det mellemmandsretlige aspekt, at eksempelvis en fuldmægtig handler i fuldmagtsgiverens navn og for fuldmagtsgiverens regning.

Teleindustrien anmoder om, at det i lovforslaget på side 4, 3. afsnit, som indeholder eksempler på tilfælde, hvor lovforslaget vil kunne medvirke til at forhindre identitetsmisbrug, præciseres, at bemærkningerne ikke vedrører køb i al almindelighed, men alene kreditkøb.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet har overvejet, men ikke fundet grundlag for at imødekomme Forbrugerombudsmandens bemærkninger.

Det bemærkes herved, at ministeriet finder, at betegnelsen kreditgivning i vedkommendes navn som følge af den sammenhæng, hvori betegnelsen anvendes, tilstrækkeligt tydeligt angiver, at der er tale om lån eller kredit *til* borgeren, og ikke lån eller kredit, som ydes *af* borgeren, idet der i så fald ikke vil være grund til at foreslå en markeringsordning i CPR.

For så vidt angår Forbrugerombudsmandens bemærkninger om, at betegnelsen "i eget navn" traditionelt anvendes i dansk ret i relation til det mellemmandsretlige aspekt, finder ministeriet ikke, at dette forhold i sig selv er til hinder for, at betegnelsen "i vedkommendes navn" anvendes i andre sammenhænge, herunder i relation til den foreslåede markering, der netop har til formål at forhindre konkrete tilfælde af identitetsmisbrug, som er kendetegnet ved, at en kriminel uberettiget giver sig ud for at være en anden. Ministeriet har herved også henset til, at forslaget om i stedet at anvende formuleringen "kreditgivning til vedkommende", ikke efter ministeriets opfattelse i samme omfang er retvisende i forhold til lovforslagets formål - at advare mod kreditgivning m.v. ved identitetsmisbrug - og ikke i almindelighed at advare mod kreditgivning til en bestemt borger.

Social- og Indenrigsministeriet har ændret lovforslaget i overensstemmelse med det anførte forslag til sproglig præcisering, som Teleindustrien er fremkommet med.

2.3.2. Bemærkninger vedrørende anvendelsen af NemID ved digital anmodning om indsættelse af en markering i CPR om advarsel mod kreditgivning i borgers navn

Finansrådet opfordrer til, at aktivering af den foreslåede markering skal kunne foretages digitalt via NemID med anvendelse af brugernavn og kodeord, men uden anvendelse af nøglekortet. Der henvises i den forbindelse til, at en borger, som mister sin pung indeholdende borgerens kørekort m.v., ofte også mister NemID-nøglekortet. Hvis dette sker i løbet af en weekend eller anden periode, hvor Borgerservice har lukket, er det ikke muligt for borgeren umiddelbart at få registreret den foreslåede markering, og der er derfor risiko for, at borgeren udsættes for identitetsmisbrug i perioden, indtil markeringen kan registreres.

Finansrådet foreslår i tillæg hertil, at der sendes en SMS eller e-mail til borgeren hver gang, der sker ændring i advarselsmarkeringen, f.eks. i forbindelse med at markeringen ophæves. Det anføres, at borgere, der får kompromitteret deres NemID og nøglekort, herved vil blive adviseret, hvis kriminelle f.eks. fjerner advarselsmarkeringen.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet har anmodet Digitaliseringsstyrelsen, under hvis område NemID hører, om bemærkninger til forslaget fra Finansrådet. Digitaliseringsstyrelsen har oplyst følgende:

"Digitaliseringsstyrelsen har som udgangspunkt, at anvendelsen af NemID i den offentlige sektor i henhold til OCES certifikatpolitikkerne skal være forbundet med anvendelsen af to faktor autentifikation. Der findes kun ét tilfælde, hvor et-faktor kan anvendes, og det er ved bestilling af nyt nøglekort på nemid.nu.

På nuværende tidspunkt vil anvendelsen af et-faktor autentifikation med NemID til en offentlig tjeneste kræve en nærmere analyse af sikkerhedsmæssige aspekter og formentlig være forbundet med omkostninger til implementering m.v.

Implementeringen af differentierede sikkerhedsniveauer indgår i Digitaliseringsstyrelsen overvejelser i forhold til næste generation af NemID.”

For så vidt angår forslaget om, at der sendes en SMS eller e-mail til borgeren, når der sker ændring i advarselsmarkeringen, er Social- og Indenrigsministeriet indstillet på at undersøge mulighederne for at etablere en sådan løsning baseret på fællesoffentlige komponenter, f.eks. NemSMS.

2.3.3. Bemærkninger om anvendelse af den foreslåede markering i tilfælde, hvor borgeren ønsker at beskytte sig mod egen gældssætning m.v. samt om lovforslagets bemærkninger om kreditvurdering

Finans og Leasing anbefaler, at det understreges i lovforslagets bemærkninger, at det primære formål med lovforslaget ikke er registrering af den foreslåede advarselsmarkering med baggrund i, at borgeren mangler betalingsevne eller oplever vanskeligheder ved at administrere sin økonomi – uden at borgerens ID-dokument er bortkommet eller er blevet stjålet. Finans og Leasing undrer sig over, at lovforslagets overordnede formål – at hindre identitetsmisbrug – blandes sammen med forhold vedrørende kreditvurdering, og foreningen anbefaler, at bemærkningerne vedrørende kreditvurdering udgår.

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at forslaget er to-ledet, idet der ved siden af formålet om bekæmpelse af identitetsmisbrug åbnes op for, at en markering også kan benyttes af borgere, som ønsker at advare lån- og kreditgivere mod at yde dem lån på grund af manglende betalingsevne. Organisationen vurderer, at registrering af den foreslåede markering på grund af borgerens manglende betalingsevne ikke får stor betydning for de danske problemer med mange overgældsatte, idet organisationen peger på, at det i stedet er vigtigere at sætte ind over for uansvarlig långivning med krav om ordentlig kreditvurdering. Organisationen bemærker, at et ÅOP-loft kunne have haft større effekt. Forbrugerrådet Tænk bemærker, at det er afgørende, at der informeres ordentligt omkring den foreslåede markering, så borgerne er bekendt med, at registrering af den foreslåede markering kan indebære vanskeligheder i forhold til at tegne f.eks. et mobil- eller internetabonnement.

KL noterer sig med glæde, at den foreslåede markering både kan anvendes ved identitetstyveri og i tilfælde, hvor borgeren mangler betalingsevne eller har problemer med at administrere sin økonomi.

Rådet for Socialt Udsatte har bemærket, at selvom lovforslaget primært har til formål at forhindre identitetsmisbrug, giver forslaget også mulighed for, at en borger efter eget ønske kan få noteret en advarsel i CPR, fordi vedkommende mangler betalingsevne, har stor gæld eller har problemer med at administrere sin økonomi. Rådet for Socialt Udsatte har i den forbindelse bemærket, at rådet gentagende gange har efterlyst politisk handling i forhold til omfattende gældsproblematikker blandt udsatte grupper. Rådet kvitterer positivt for forslaget, som er ét skridt i den rigtige retning.

Forbrugerombudsmanden foreslår, at det indføres i lovforslagets bemærkninger, at et opslag i CPR i forhold til den foreslåede markering ikke i sig selv vil kunne opfylde kreditvurderingsforpligtelsen i kreditaftalelovens § 7 c, idet denne bestemmelse kræver, at kreditgiveren har indhentet fyldestgørende oplysninger om forbrugerens økonomi, hvilket et sådant opslag ikke vil give.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Der henvises til de nedenfor under punkt 2.3.4. anførte bemærkninger.

2.3.4. Forslag om at begrundelsen for borgerens ønske om registrering af den foreslåede markering fremgår af CPR

Det Kriminalpræventive Råd har bemærket, at det fremgår af lovforslaget, at den foreslåede markering både kan anvendes til at forebygge identitetsmisbrug samt af personer, som generelt ønsker at begrænse deres muligheder for at stifte gæld. Det Kriminalpræventive Råd vurderer, at der herved ikke sker en reel blokering af stjålne identitetsoplysninger, idet lån- og kreditgivere selv skal vurdere baggrunden for kreditadvarslene. Det Kriminalpræventive Råd finder, at der herved er risiko for, at lån- og kreditgivere fejlfortolker markeringen som et ønske om kreditbegrænsning og beviliger et lån, hvilket kan komme personer, som har været udsat for identitetstyveri, til skade. Rådet anbefaler derfor, at det kommer til at fremgå af CPR, at registrering af den foreslåede markering skyldes risiko for identitetsmisbrug.

Forbrugerrådet Tænk anfører, at det er meget problematisk, at årsagen til, at forbrugeren ønsker at advare mod kreditgivning, ikke skal registreres i CPR, idet personer, som på grund af indbrud i hjemmet anmoder om den foreslåede markering for at mindske risikoen for identitetsmisbrug, sidestilles med personer, der af personlige årsager ikke kan håndtere kreditaftaler og derfor ønsker at advare imod, at der indgås sådanne aftaler med dem. Organisationen henviser til, at det i praksis får den alvorlige konsekvens, at likvide forbrugere begrænser deres adgang til at indgå bestemte låneaftaler, såfremt de anmoder om en markering i CPR. Organisationen finder derfor, at det bør fremgå af CPR, om registrering af den foreslåede markering skyldes risiko for identitetsmisbrug eller personlige, private årsager hos borgeren i form af dårlig økonomi m.v.

Finans og Leasing anfører, at hvis det fastholdes, at systemet skal anvendes til to forskellige ting – forebyggelse af identitetsmisbrug henholdsvis generel forebyggelse af gældssætning baseret på borgerens egne forhold, uden at et ID-dokument er stjålet – bør der tilbydes to forskellige registreringer – dvs. to separate felter. Det anføres, at der for kreditgivere er stor forskel på situationen, hvor borgeren har mistet et ID-dokument, men stadig gerne vil købe, i forhold til situationen, hvor borgeren vil registrere sig "præventivt" for at undgå egen gældssætning.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Indledningsvist skal Social- og Indenrigsministeriet bemærke, at formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen mod identitetsmisbrug. Der er imidlertid som følge af, at der ikke er knyttet betingelser til muligheden for at få indsat den foreslåede markering i CPR, i høringsudgaven af lovforslaget i bemærkningerne peget på, at ordningen også kan benyttes af andre grupper af borgere, herunder borgere, som mangler betalingsvevne eller oplever vanskeligheder ved at administrere deres økonomi, med henblik på at vanskeliggøre yderligere gældssætning. I tilknytning hertil er der i høringsudgaven af lovforslaget i bemærkningerne redegjort for reglerne i kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, om kreditværdighedsvurderinger, som kreditgivere skal foretage, inden en kreditaftale indgås.

Social- og Indenrigsministeriet finder, at høringssvarene, som gengivet under punkt 2.3.3. og 2.3.4., viser, at formuleringerne i høringsudgaven af lovforslaget om anvendelse af ordningen til at vanskeliggøre yderligere gældssætning for borgeren selv og forholdet til kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, om kreditværdighedsvurdering, giver anledning til u hensigtsmæssig fokusering og problematisering af forhold vedrørende kreditaftaler, kreditvurdering og indsatsen over for overgældssætning.

Samtidig anerkender ministeriet, at der kan være vanskeligheder for såvel borgere som virksomheder i forhold til anvendelsen af den foreslåede ordning, såfremt ordningen præsenteres som en ordning, der kan anvendes både med henblik på at forebygge identitetsmisbrug og med henblik på at vanskeliggøre borgerens egen gældssætning. Det har sammenhæng med, at anvendelse af ordningen med henblik på forebyggelse af identitetsmisbrug berører virksomhedernes identitetskontrol i forbindelse

med indgåelse af aftaler, hvorimod anvendelse af ordningen med henblik på at vanskeliggøre borgerens egen gældsætning vedrører virksomhedernes stillingtagen til borgerens kreditværdighed.

På den baggrund er det præciseret, at lovforslagets formål er at styrke indsatsen mod identitetsmisbrug. Samtidig er det i bemærkningerne i høringsudgaven af lovforslaget anført om, at den foreslåede markering også kan anvendes med henblik på at vanskeliggøre borgerens egen gældsætning taget ud af lovforslaget, idet det dog i de almindelige bemærkninger punkt 2.3 er anført, at det ikke kan afvises, at nogle borgere ud fra andre bevæggrunde får indsat den foreslåede markering i CPR, f.eks. ud fra et ønske om at vanskeliggøre yderligere gældsætning som følge af, at de pågældende mangler betalingsevne eller oplever vanskeligheder ved at administrere deres økonomi. Som følge heraf er også lovforslagets bemærkninger om forholdet til kreditaftalelovens § 7 c, stk. 1, om kreditværdighedsvurdering taget ud af lovforslaget.

2.3.5. Forslag om at manglende registrering i CPR af den foreslåede markering ikke må medføre negative virkninger for borgeren

Det Kriminalpræventive Råd har bemærket, at det bør fremgå af lovforslaget, at en borger ikke er forpligtet til at oprette den foreslåede markering i CPR, uanset om borgeren konkret har været udsat for identitetsmisbrug. Rådet anfører, at en virksomhed ikke må kunne gøre et erstatningskrav gældende over for en borger med baggrund i, at borgeren ikke har registreret kreditadvarsel i CPR.

Forbrugerombudsmanden bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, om det kan komme borgeren til skade (d.v.s. som en art egen skyld), hvis borgeren ikke har benyttet sig af muligheden for at indsætte en markering i CPR.

IT-politisk Forening anbefaler, at det i lovforslagets bemærkninger fremhæves, at det er frivilligt for borgerne, om de ønsker at få registreret den foreslåede markering i CPR, at det udtrykkeligt præciseres, at en manglende registrering om advarsel mod kreditgivning aldrig vil kunne komme borgeren til skade, herunder i en retslig vurdering af, om et gældsforhold reelt består, eller om gældsforholdet er optaget af andre ved identitetsmisbrug, og at det forhold, at en kreditgiver kontrollerer for eventuelle advarselsregistreringer i CPR, ikke må kunne erstatte den kontrol og agtpågivenhed, kreditgiveren bør udføre for at sikre mod identitetsmisbrug.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det fremgår udtrykkeligt af lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 1, at den foreslåede ordning er baseret på frivillighed. Det er således udtrykkeligt anført, at det er frivilligt for borgerne, om de ønsker at få indsat en markering i CPR om advarsel mod kreditgivning, ligesom det er frivilligt for virksomhederne, om de ønsker adgang til oplysninger herom fra CPR.

Lovforslaget går således ud på at stille et redskab til rådighed for borgere og virksomheder, som kan anvendes i forbindelse med virksomhedernes identitetskontrol *forud* for virksomhedernes stillingtagen til ydelse af lån eller kredit. Dette er præciseret i bemærkningerne til forslagens § 1, nr. 2.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at regulere, hvilken betydning den foreslåede mulighed for i CPR at få registreret en markering om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, skal tillægges ved en efterfølgende stillingtagen til hæftelsesforholdene henholdsvis ansvarsforholdene i et konkret retsforhold. Stillingtagen til hæftelsesforholdene henholdsvis ansvarsforholdene i konkrete retsforhold henhører således i sidste instans under domstolene på baggrund af navnlig almindelige privatretlige regler.

Det er dog anført i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.3. og i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2, at yder en virksomhed lån eller kredit uden at tilgå en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller uden at tillægge en registreret oplysning herom betydning, vil dette kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med. Registrering heraf vil således også kunne være en hjælp for borgere, der f.eks. har fået stjålet pas eller andre identifikationsdokumenter, i forhold til at gøre gældende over for lån- og kreditgivere, at borgeren har været udsat for identitetsmisbrug og derfor ikke kan anses for bundet af aftaler om lån eller kredit, som andre har indgået i borgerens navn.

Baggrunden for disse bemærkninger i lovforslaget er, at der er tale om forhold, som berører kravene til den identitetskontrol, som virksomhederne skal foretage med henblik på at sikre sig identiteten på den person, som virksomhederne indgår en aftale med forud for aftalens indgåelse.

2.3.6. Forslag om at registreringshistorik for så vidt angår den foreslåede ordning ikke fremgår af CPR

Det Kriminalpræventive Råd har bemærket, at tidligere indsatte markeringer om, at borgeren ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn m.v., ikke bør gemmes historisk i CPR, medmindre konkrete forhold taler for andet.

Forbrugerrådet Tænk foreslår, at oplysning om den foreslåede markering ikke bevares historisk i CPR, når borgeren ønsker beskyttelsen ophævet. Forbrugerrådet Tænk bemærker bl.a., at Social- og Indenrigsministeriets begrundelse for at opbevare oplysningerne historisk efter forbrugers tilbagekaldelse ikke anføres.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

I CPR bevares i dag tidligere beskyttelsesoplysninger om navne- og adressebeskyttelse, lokalvejviserbeskyttelse og markedsføringsbeskyttelse som historiske oplysninger. Det fremgår udtrykkeligt af bilag 1, nr. 10, 2. pkt., til CPR-loven, jf. herved også bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7.

Sådanne historiske oplysninger er tilgængelige for borgeren selv via en registerindsigt i de oplysninger, der står registreret om den pågældende i CPR. Borgeren kan således anvende de anførte historiske oplysninger til at konstatere, om borgeren på et givet tidspunkt havde registreret den relevante beskyttelse, hvilket kan være af betydning f.eks. i forbindelse med borgerens efterfølgende klarlæggelse af, om en virksomhed uberettiget har rettet henvendelse til borgeren med henblik på markedsføring.

Det bemærkes, at historiske beskyttelsesoplysninger som udgangspunkt ikke videregives fra CPR til private.

Bevarelsen af historiske beskyttelsesoplysninger har således først og fremmest til formål at give borgeren mulighed for at konstatere, om borgeren på et givet tidspunkt var registreret med en af de anførte beskyttelsestyper.

Det er fundet rigtigst, at historiske data om den foreslåede advarselsmarkering ligeledes bevares i CPR med henblik på, at borgeren kan få mulighed for at konstatere, om vedkommende på et givet tidspunkt i CPR var registreret med den foreslåede markering, f.eks. til brug for borgerens henvendelse til en virksomhed i forbindelse med en sag om identitetsmisbrug.

2.3.7. Forslag om at indføre adgang til oplysninger om stjålne pas og kørekort

Dansk Erhverv foreslår, at butikker m.v. også får adgang til oplysninger om stjålne kørekort og pas, idet det meget ofte er disse identitetspapirer, som identitetstyvene benytter i forbindelse med køb i butikker, og det vil derfor være en stor hjælp for butikkerne, hvis de via passets eller kørekortets unikke løbenummer kan få oplyst, om passet eller kørekortet er meldt stjålet eller, om der er tale om et gyldigt løbenummer. Det anføres, at dette også vil være en ekstra sikkerhed for de forbrugere, der melder deres identitetspapirer stjålet, men som ikke får registreret en advarsel i CPR.

Finans og Leasing ser gerne, at kreditgivere får adgang til politiets registre over stjålne pas og kørekort med henblik på at forebygge ID-tyveri. Det foreslås alternativt, at kreditgivere får adgang til at kontrollere et forevist ID-dokument med løbenummeret på gyldige legitimationsdokumenter hos politiet. Finans og Leasing peger på, at en sådan løsning også vil forhindre brug af forfalskede ID-dokumenter.

Finansrådet peger på, at lovforslaget ikke vil beskytte borgere og virksomheder mod falske identiteter. Derfor ønsker Finansrådet, at der etableres en viderestillingsfunktion mellem politiets kørekort- og pasregister og CPR, således at det ved opslag i CPR kan kontrolleres, om et givent pas eller kørekort er gyldigt. Finansrådet henviser i den forbindelse til, at den funktionalitet, som Finansrådet ønsker, i dag anvendes ved oprettelse af NemID, hvor der foretages opslag og kontrol af gyldigheden af pas eller kørekort ved at sammenholde personnummeret med pas- eller kørekortnummeret.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Med det foreliggende lovforslag foreslås en løsning, hvor virksomheder, som yder lån eller kredit, umiddelbart kan få adgang til oplysninger om markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn. Ved at stille løsningen til rådighed via CPR-systemet sikres det, at virksomhederne kan tilgå oplysningerne gennem en allerede eksisterende digital infrastruktur. Lovforslagets frivillighedsbaserede kreditadvarselsordning adskiller sig således væsentligt fra de foreslåede ordninger, hvor visse erhvervsdrivende får mulighed for adgang til politiets oplysninger om stjålne pas og kørekort. Da spørgsmål om adgang til pas- og kørekortoplysninger henhører under Justitsministeriets og Transport- og Bygningsministeriets områder, har Social- og Indenrigsministeriet sendt hørings svarene fra Dansk Erhverv, Finansrådet og Finans og Leasing til disse ministerier til videre overvejelse.

2.3.8. Bemærkninger om virksomhedernes anvendelse af oplysninger om den foreslåede markering

Dansk Erhverv, Finans og Leasing, Finansrådet, og Teleindustrien anser det for positivt, at det efter forslaget er frivilligt for virksomhederne, om de ønsker adgang til oplysninger om den foreslåede markering i CPR.

KL appellerer til, at det gøres lovpligtigt for virksomhederne at trække oplysninger om, at borgeren vil advare mod, at der optages lån i vedkommendes navn.

Dansk Erhverv noterer med tilfredshed, at forslaget ikke regulerer, hvilken betydning en markering i CPR skal tillægges, men at det lades op til virksomhederne i den enkelte situation at foretage en konkret vurdering.

Finansrådet bemærker, at en forespørgsel om kredit altid vil bero på en samlet skønsmæssig vurdering. I dette skøn vil en eventuel advarselsmarkering indgå på linje med øvrige relevante oplysninger.

Teleindustrien har bemærket, at ved kontantsalg og abonnementsalg vil det efter Teleindustriens opfattelse ikke umiddelbart være relevant for virksomheder at tilgå oplysninger om den foreslåede markering i CPR, idet teleudbydere og andre virksomheder har andre muligheder for at sikre sig kundens identitet. Teleindustrien har end-

videre bemærket, at det ved web-salg af mobiltelefoner og abonnementer, hvor der anvendes NemID eller benyttes et gyldigt betalingskort, ved salg i butikker, hvor der fremvises billedlegitimation, og ved telefonisk salg af mobiltelefoner og abonnementer, hvor SIM-kortet sendes til folkeregisteradressen og mobiltelefonen på efterkrav, vil være mindre relevant at tilgå oplysninger om den foreslåede markering.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

I lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 1 er det udtrykkeligt anført, at lovforslaget bygger på frivillighed for såvel borgere som virksomheder. Det vil således være frivilligt for virksomhederne, om de ønsker adgang til oplysninger herom fra CPR. Det er endvidere anført, at ved at stille en offentlig, landsdækkende løsning til rådighed, som er enkel og sikker at benytte for såvel borgere som virksomheder, vurderes det, at den bedste effekt og udbredelse opnås. Der er herved også henset til, at et initiativ omkring blokering af stjålne identitetsoplysninger har været efterspurgt af såvel forbrugerorganisationer og erhvervsliv.

Social- og Indenrigsministeriet finder på den baggrund ikke grundlag for ved lovforslaget at pålægge virksomheder at tilgå oplysninger om den foreslåede advarselsmarkering.

Det fremgår endvidere af lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.3 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, at det ikke er hensigten med lovforslaget at regulere, hvilken betydning virksomhederne skal tillægge en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn. Det vil i sagens natur bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, som skal foretages af virksomhederne.

Det er således op til den enkelte virksomhed at beslutte, hvilken betydning en sådan oplysning skal tillægges i det enkelte tilfælde.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 2.3 og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, er det imidlertid anført, at en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, i almindelighed vil være et signal til virksomhederne om at udvise særlig opmærksomhed, før der ydes lån eller kredit. Herved undgår virksomhederne også at lide tab som følge af f.eks. identitetsmisbrug. I mange tilfælde vil det således være relevant at afslå at yde lån eller kredit som følge af en mistanke om, at den pågældende, som ønsker lån eller kredit, ikke er den, som vedkommende udgiver sig for at være.

Det er også tilkendegivet i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2, at lovforslaget går ud på at stille et redskab til rådighed for virksomhederne, som virksomhederne kan anvende i forbindelse med deres identitetskontrol *forud* for virksomhedernes stillingtagen til ydelse af lån eller kredit.

Det er dog anført i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.3. og i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2, at yder en virksomhed lån eller kredit uden at tilgå en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller uden at tillægge en registreret oplysning herom betydning, vil dette kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med. Registrering heraf vil således også kunne være en hjælp for borgere, der f.eks. har fået stjålet pas eller andre identifikationsdokumenter, i forhold til at gøre gældende over for lån- og kreditgivere, at borgeren har været udsat for identitetsmisbrug og derfor ikke kan anses for bundet af aftaler om lån eller kredit, som andre har indgået i borgerens navn.

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig Teleindustriens bemærkninger om, hvornår Teleindustrien finder det relevant at tilgå oplysninger om den foreslåede markering. Social- og Indenrigsministeriet deler ikke fuldt ud Teleindustriens opfattelse. F.eks. er det ministeriets opfattelse, at det ved alle former for salg på kredit i en butik, hvor der fremvises billedlegitimation, også vil være relevant at tilgå oplysning om en eventuel markering i CPR.

2.3.9. Bemærkninger om videregivelse af oplysninger om den foreslåede markering fra CPR

Finansrådet opfordrer til, at det oplyses, hvornår den foreslåede markering er aktiveret, idet det kan tænkes, at nogle borgere glemmer, at de tidligere har aktiveret advarselsmarkeringen. Finansrådet bemærker herved, at i den dialog, som pengeinstitutterne har med deres kunder, vil det være hensigtsmæssigt, hvis det er muligt at oplyse kunden om, hvornår advarselsmarkeringen blev aktiveret.

Finansrådet har bemærket, at ved at stille den foreslåede advarselsmarkering til rådighed via de eksisterende services, som CPR tilbyder banker og sparekasser, vil tilpasningsomkostningerne kunne holdes nede, hvilket rådet finder positivt.

IT-politisk Forening foreslår, at oplysninger om den foreslåede markering kun kan udleveres fra CPR-kontoret om en konkret borger i forbindelse med en konkret kreditvurdering, at der under ingen omstændigheder skal være mulighed for "bulk" videregivelse som i CPR-lovens § 38 eller via den kommende Datafordeler, at såfremt virksomhedens adgang til oplysningerne sker elektronisk, skal der være passende tekniske begrænsninger mod, at virksomhederne indhenter oplysninger om en større kreds af personer eller et passende (højt) gebyr per oplysning, som efterspørges (manuelt eller elektronisk), at borgeren skal underrettes pr. brev, når en virksomhed anmoder om oplysninger om den foreslåede markering, og at virksomheden kun må bruge oplysning om advarselsmarkeringen i den konkrete kreditgivningssituation, således at når der er truffet beslutning om tilsagn eller afvisning af kreditgivning, skal oplysningen slettes.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Det er et af hovedformålene med CPR, at oplysningerne i CPR på en hensigtsmæssig måde kan videregives til offentlige myndigheder og private med en berettiget interesse heri. Det følger af CPR-lovens § 1, nr. 4.

De oplysninger, som kan videregives til private i medfør af CPR-loven, har karakter af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger om bl.a. ubeskyttet navn og adresse. I enkelte tilfælde er der udtrykkelig hjemmel til en videre videregivelsesadgang, f.eks. kan en borgers navne- og adressebeskyttelse normalt ikke opretholdes over for en kreditor, der agter at foretage skridt til inddrivelse af en forfalden fordring, jf. CPR-lovens § 42, stk. 5.

Den foreslåede markeringsordning indebærer efter ministeriets opfattelse, at der i CPR registreres almindelige, ikke-følsomme oplysninger om den foreslåede markering for borgere, som har et udtrykkeligt ønske herom, med henblik på, at disse oplysninger kan videregives til virksomheder med det formål, at virksomhederne kan forbedre deres identitetskontrol forud for ydelse af lån eller kredit, og derved kan ordningen medvirke til at hindre konkrete tilfælde af identitetsmisbrug.

Oplysning om, hvornår en markering er aktiveret, vil være tilgængelig for virksomhederne. Oplysning om aktiveringstidspunkt vil endvidere være tilgængeligt for borgeren via en registerindsigt.

2.3.10. Bemærkninger vedrørende informationskampagner

Dansk Erhverv foreslår, at oplysninger om muligheden for en markering i CPR indgår som en del af de informationskampagner om god digital adfærd, der igangsættes med afsæt i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Det Kriminalpræventive Råd tilslutter sig ønsket om en højere sikkerhedsbevidsthed blandt borgerne og behovet for informationskampagner med henblik på at udbrede viden om den foreslåede markeringsordning.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet vil informere om den foreslåede markeringsordning på CPR-kontorets hjemmeside, ligesom oplysninger om ordningen vil blive tilgængelige på www.borger.dk.

Social- og Indenrigsministeriet vil med afsæt i de indkomne bemærkninger tage kontakt til Digitaliseringsstyrelsen med henblik på at drøfte mulighederne for, at oplysninger om den foreslåede markeringsordning kan indgå i de informationskampagner, der igangsættes med afsæt i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

2.3.11. Bemærkninger vedrørende forholdet til persondataloven

Datatilsynet har henstillet, at Social- og Indenrigsministeriet i bemærkningerne til lovforslaget redegør nærmere for ministeriets overvejelser om forholdet til persondataloven.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Der er i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3 indføjede bemærkninger om forholdet til persondataloven.

2.3.12. Bemærkninger om forholdet til anden lovgivning

Teleindustrien har bemærket, at henvisningen til CPR-lovens § 10, stk. 3, i § 10 i bekendtgørelse nr. 435 af 9. maj 2011 om nummeroplysningsdatabaser, bør ophæves, og såfremt henvisningen ikke ophæves – ændres til en henvisning til CPR-lovens § 29, stk. 2, om markedsføringsbeskyttelse, som tidligere var indeholdt i CPR-lovens § 29, stk. 3, og som vurderes at være den korrekte bestemmelse.

Forbrugerombudsmanden finder, at det bør fremgå af lovforslaget, at hæftelsesregler i anden regulering, navnlig i betalingstjenesteloven, ikke påvirkes af loven eller af, om forbrugeren har eller ikke har benyttet sig af muligheden for at indsætte en markering i CPR.

Forbrugerombudsmanden har bemærket, at erhvervsdrivende efter direktivet om urimelig handelspraksis (direktiv 2005/29/EF) ikke må handle i strid med den erhvervsmæssige diligenspligt, jf. direktivets artikel 5, stk. 2. Den erhvervsmæssige diligenspligt er i dansk ret implementeret i markedsføringslovens § 1, stk. 2, om god markedsføringssskik henholdsvis § 43 i lov om finansiel virksomhed. Ved en eventuel fremtidig vurdering af, om erhvervsdrivende har handlet i overensstemmelse med god skik ved ikke at have foretaget et opslag i CPR for så vidt angår den foreslåede markering, vil det indgå, at efter lovforslaget har kreditgivere ikke pligt til at tilgå oplysninger om den foreslåede markering i CPR, at det ikke er hensigten med lovforslaget at regulere, hvilken betydning virksomhederne skal tillægge en markering i CPR som den foreslåede, men at det dog vil kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om en virksomhed har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med, hvis virksomheden ikke har tilgået en markering i CPR om, at en borger øn-

sker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller ikke har tillagt en registreret oplysning herom betydning.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Social- og Indenrigsministeriet har fremsendt Teleindustriens bemærkning til Energistyrelsen, hvorunder reglerne om nummeroplysningsdatabaser hører, med henblik på, at Energistyrelsen forholder sig til Teleindustriens bemærkning.

I anledning af Forbrugerombudsmandens bemærkning om forholdet til hæftelsesregler i lovgivningen bemærkes, at der i forhold til høringsudgaven af lovforslaget i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, er indføjet et afsnit om, at lovforslaget går ud på at stille et redskab til rådighed for virksomhederne, som virksomhederne kan anvende i forbindelse med deres identitetskontrol *forud* for virksomhedernes stillingtagen til ydelse af lån eller kredit.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at regulere, hvilken betydning den foreslåede mulighed for i CPR at få registreret en markering om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, skal tillægges ved en efterfølgende stillingtagen til hæftelsesforholdene henholdsvis ansvarsforholdene i et konkret retsforhold.

Det er dog anført i de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 2.3 og i bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 2, at yder en virksomhed lån eller kredit uden at tilgå en markering i CPR om, at en borger ønsker at advare mod kreditgivning i vedkommendes navn, eller uden at tillægge en registreret oplysning herom betydning, vil dette kunne indgå som et moment ved vurderingen af, om virksomheden har udvist den fornødne agtpågivenhed i forbindelse med at sikre sig identiteten på den person, som virksomheden har indgået en låne- eller kreditaftale med. Registrering heraf vil således også kunne være en hjælp for borgere, der f.eks. har fået stjålet pas eller andre identifikationsdokumenter, i forhold til at gøre gældende over for lån- og kreditgivere, at borgeren har været udsat for identitetsmisbrug og derfor ikke kan anses for bundet af aftaler om lån eller kredit, som andre har indgået i borgerens navn.

Social- og Indenrigsministeriet skal afslutningsvist bemærke, at ministeriet har noteret sig Forbrugerombudsmandens bemærkninger om forholdet til direktivet om urimelig handelspraksis (direktiv 2005/29/EF).